

Пропозиції

Міністерства фінансів України

до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо перегляду особливостей оподаткування платою за землю»
(реєстр. № 2566-1 від 27.12.2019),
внесеного народним депутатом України Марусяком О. Р.

Пропозиції надаються до першого читання

1. Міністерство фінансів України не підтримує законопроект.

2. Законопроектом пропонується внести зміни до пункту 284.4 статті 284 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), яким встановлено особливості оподаткування платою за землю: звільнити від плати за землю землі залізничного транспорту;
внести уточнення до чинної норми стосовно того, що пільгова ставка у розмірі 25% від загальної ставки по платі за землю за земельні ділянки, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, застосовується також для орендної плати за такі земельні ділянки державної та комунальної власності.

Ураховуючи те, що згідно зі статтею 10 Кодексу плата за землю, яка включає в себе земельний податок та орендну плату, належить до місцевих податків і зборів, встановлення пільгової ставки для окремих платників або звільнення їх від оподаткування платою за землю призведе до втрат місцевих бюджетів.

При цьому статтею 103 Бюджетного кодексу України передбачено, що надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів має супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів.

Водночас відповідно до статті 71 Закону України від 21.05.1997 № 280 «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон № 280) органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом.

Також, враховуючи те, що плата за землю має статус місцевого платежу, органи місцевого самоврядування реалізуючи право, надане статтею 26 Закону № 280, та виходячи зі статті 284 Кодексу, своїми рішеннями можуть встановлювати ставки плати за землю в діапазоні від «0» до максимально встановлених розмірів, а також надавати пільги щодо земельного податку.

Отже, питання встановлення пільгового оподаткування платою за землю для окремих категорій земель, зокрема для земель залізничного транспорту, може бути реалізоване в межах чинного законодавства за рішенням органів місцевого самоврядування.

Разом з цим зазначаємо, що відповідно до Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного з Міжнародним валютним фондом 05 грудня 2018 року, Україна взяла на себе зобов'язання утримуватися від введення нових податкових пільг або привілеїв.

Водночас зазначаємо, що пропозиція щодо звільнення від плати за землю земель залізничного транспорту в частині смуг відведення розглядалася у вигляді правки під час підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (реєстр № 1210 від 30.08.2019), який 16 січня 2020 року прийнятий Верховною Радою України у другому читанні та в цілому. Однак така

пропозиція не знайшла підтримки у народних депутатів і була відхилена Комітетом Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Стосовно уточнення до чинної норми, в частині того, що пільгова ставка у розмірі 25% від загальної ставки по платі за землю за земельні ділянки, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, застосовується також для орендної плати зазначаємо, що враховуючи те, що згідно з діючими нормами Кодексу знижена ставка застосовується для плати за землю, яка включає в себе як земельний податок так і орендну плату, вважаємо, що запропоновані законопроектom зміни в частині орендної плати є недоцільними.

До того ж, законопроект суперечить нормам статті 27 Бюджетного кодексу України в частині відсутності компенсаторів втрат місцевих бюджетів.

Заступник Міністра фінансів України

Павло ХОДАКОВСЬКИЙ

« ____ » _____ 2020 р.